

Kuder Tercih Envanteri

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Kuder Tercih Envanteri*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=25163>

Öz

Kuder Tercih Envanteri (KTE), bireylerin mesleki ilgi alanlar?n? sistematik bir ?ekilde de?erlendirmek amac?yla kullan?lan standartla?t?r?lm?? bir psikolojik ölçektir. Bu giri?, envanerin Türkiye'deki adaptasyon çal??malar?na odaklanmaktadır. Envanerin temel amac?, bireyin çe?itli i? ve aktivite türlerine yönelik tercihlerini belirleyerek kariyer rehberli?ine katkıda bulunmaktır. Türkiye'deki bu çal??ma, özellikle Kuder Tercih Envanteri-Ki?isel Form A'n?n (KTEA-KFA) geçerlik ve güvenirlik özelliklerini inceleyen öncü bir çal??madır.

Nevin Koç taraf?ndan 1987 y?!?nda gerçekleştirilen bu uyarlama çal??mas?, orijinal Kuder Preference Record'un Türk kültürü ba?lam?nda psikometrik özelliklerini ortaya koymay? amaçlam??tır. Envanter, bireylerin mesleki e?ilimlerini on farklı ilgi kategorisinde de?erlendirerek, e?itim ve kariyer dan??manl??? süreçlerinde önemli bir araç olarak hizmet vermektedir.

Anahtar Kelimeler

Kuder Tercih Envanteri, Mesleki ?lgi, Kariyer Rehberli?i, Psikolojik Ölçüm, Envanter Uyarlamas?, Kuder Preference Record.

Yazarlar

G. Frederic Kuder (Orijinal Geli?tirici), Nevin Koç (Uyarlayan).

Amaç

Envanterin temel amac?, bireylerin on farklı genel ilgi alan?ndaki tercihlerini belirlemektir. Bu ilgi alanlar? genellikle Aç?k Hava, Mekanik, Hesaplama, Bilimsel, ?kna Edici, Sanatsal, Edebi, Müzikal, Sosyal Hizmet ve Büro ??leri gibi kategorilere ayr?lr. Bu envanter, lise ve üniversite ö?rencilerinin veya kariyer de?i?ikli?i dü?ünen yeti?kinlerin kendilerine uygun olabilecek meslek gruplar?n? ke?fetmelerine yardımcı olur.

Türkiye'deki uyarlama çal??mas?n?n özel amac? ise, **Kuder Tercih Envanteri-Ki?isel Form A'n?n** Türk kültürüne ve diline uygunlu?unu test etmek, geçerlik ve güvenilirlik katsay?lar?n? hesaplayarak ölçme arac?n?n yerel ba?lamda kullan?ma hazır hale getirilmesini sa?lamaktır. Bu çal??ma, Türk e?itim ve psikoloji alan?nda mesleki rehberlik araçlar?n?n geli?tirilmesine yönelik önemli bir ad?m te?kil etmiştir.

Yap?

Ölçek, temelde **mesleki ilgi** mesleki ilgi yap?s?n? ölçmektedir. Bu yap?, bireyin çe?itli aktivitelere veya mesleki görevlere ne kadar de?er verdi?i veya bunlardan ne kadar keyif ald???yla ilgilidir.

Kuder modeli, ilgi alanlar?n? zorunlu seçim format? (triad) arac?l?yla ölçerek bireyin görel? tercihlerini ortaya koyar ve bu tercihler aras?ndaki tutarlılı?? inceler.

Kuder Tercih Envanteri tipik olarak on ana ilgi alan?n? kapsar ve bu alanlar, bireyin potansiyel olarak ba?arılı? ve tatmin olabilece?i i? ortamlar?n? i?aret eder. Yap?sal olarak, ölçek bireyin tercihleri aras?ndaki tutarlılı?? ve baskın ilgi örüntülerini analiz etmeye olanak tan?r. Maddelerin zorunlu seçim format?nda sunulmas?, sosyal kabul edilebilirlik etkisini azaltmayı amaçlayan bir metodolojik tercihtir.

Geçerlik

Kaynak referans?nda (Koç, 1987) geçerli?e ili?kin bir ön çal??ma yap?ldı?? belirtilmekle birlikte, spesifik geçerlik katsayılar? veya yöntemleri hakk?nda detaylı? bilgi bu ön kaynakta sunulmamı?tır. Orijinal Kuder çal??malar?nda genellikle yap? geçerli?i ve ölçüt ba??mlı? geçerlik yöntemleri kullanılmı?tır.

Uyarlama çal??mas?nda, envanter maddelerinin Türk kültüründeki mesleki ilgi alanlar?n? ne derece temsil etti?ini belirlemek amacıyla içerik geçerli?i çal??malar?n?n yap?ldı?? varsayılmaktadır. Ayrıca, ölçe?in ölçtü?ü yap?n?n (mesleki ilgi) di?er ilgili psikolojik yapılarla olan ili?klerini inceleyen yap? geçerli?i çal??malar?n?n da gerçekleştirilmi? olması muhtemeldir. Geçerlik incelemesi, Kuder Tercih Envanteri-Ki?isel Form A'n?n Türk örnekleminde amaçlandı?? yapıyı do?ru bir şekilde ölçtü?ünü kanıtlamay? hedeflemiştir.

Güvenirlik

Koç (1987) taraf?ndan yapılan ön çal??mada güvenilirli?in incelendi?i belirtilmiştir. Ancak, elde edilen spesifik güvenilirlik katsayılar? (örneğin **Cronbach Alfa** Cronbach Alfa iç tutarlılık katsayıs? veya test-tekrar test güvenilirlik katsayılar?) bu kaynaktan do?rudan ç?karılamamaktadır. Orijinal envanterin geli?tirme sürecinde genellikle yüksek düzeyde iç tutarlılık rapor edilmiştir.

Uyarlama sürecinde, ölçe?in farklı zamanlarda uygulandı??nda tutarlı? sonuçlar verip vermedi?ini belirlemek için test-tekrar test güvenilirli?inin incelenmi? olması beklenir. Bu tür mesleki ilgi envanterlerinde, ilgi alanlar?n?n nispeten stabil yapılar olması nedeniyle yüksek düzeyde bir kararlılık güvenilirli?i hedeflenir. Koç'un çal??mas?, bu psikometrik gereklilikleri Türk örnekleminde yerine getirmeyi amaçlamı?tır.

Faktör Analizi

Kuder Tercih Envanteri, teorik olarak on farklı mesleki ilgi alan?n? temsil eden çok boyutlu bir yapıya sahiptir. Uyarlama çal??malar?nda, bu on faktörlü yap?n?n Türk örnekleminde de

do?rulan?p do?rulanmad???n? test etmek amac?yla faktör analizi teknikleri uygulanm???t?r.

Genellikle Aç?klay?c? Faktör Analizi (AFA) kullan?larak maddelerin beklenen ilgi alanlar?na yüklenip yüklenmedi?i incelenir. Bu analizler, orijinal envanterin teorik yap?s?n?n kültürel adaptasyon sonras?nda da korundu?unu gösteren önemli kan?tlard?r. Koç'un (1987) ön çal??mas?, bu faktör yap?s?n?n yerel ba?lamda incelenmesine yönelik ilk ad?mlar? olu?turmakla birlikte, faktör yükleri ve varyans aç?klama oranlar? gibi spesifik sonuçlar kaynakta detayland?r?lmam???t?r.

Enstrüman

Test Type: Uyarlama (Standartla?t?r?lm?? mesleki ilgi envanterinin adaptasyonu)

Format: Genellikle zorunlu seçim format?nda (triad) sunulan maddelerden olu?ur. Birey, verilen üç aktivite aras?ndan en çok ve en az tercih etti?ini seçer.

Language Available: Türkçe (Uyarlama), ?ngilizce (Orijinal)

Population Group: Ortaokul, lise ve üniversite ö?rencileri ile yeti?kinler. Özellikle kariyer planlamas? yapan bireyler.

Age Group: 14 ya? ve üzeri.

Population Details: Türkiye'de Koç (1987) çal??mas?, Türk e?itim sistemindeki ö?rencileri hedef alm???t?r. Genellikle normal popülasyon örnekleme kullan?l?r.

Test Methodology: Ka??t-kalem uygulamas?. Puanlama, bireyin on ilgi alan?ndaki ham puanlar?n? belirleyerek yap?l?r. Puanlar daha sonra norm tablolar? kullan?larak kar??la?t?rilmal? olarak yorumlan?r ve bireyin bask?n ilgi alanlar? belirlenir.

Anahtar Kelimeler

Kuder Form A, Mesleki Dan??manlık, ?lgi Envanteri, Psikometri, Nevin Koç, 1987.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Belirtilmemi?tir.

Affiliation Email addresses: Belirtilmemi?tir.

Correspondence Address: Belirtilmemi?tir.

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Orijinal Test Y?I?: 1940'lar (Form A).

Uyarlama Çal??mas? Y?I?: 1987 (Koç).

?zinler ve Ücret: Orijinal envanter ticari bir üründür ve telif hakk? korumas? alt?ndad?r. Türkiye'deki kullan?m için ilgili yay?nc?dan veya yetkili kurumdan izin al?nmas? gerekebilir. Envanterin ticari olmayan akademik ara?t?rmalarda kullan?m? dahi, genellikle lisans gerektirmektedir.

Kaynaklar

Koç, N. (1987). Kuder Tercih Envanteri-Ki?isel Form A'n?n uyarlanmas?, güvenilirli?i ve geçerli?ine ili?kin bir ön çal??ma. *E?itim ve Bilim*, 11 (63), 24-41.

Kuder, G. F. (1977). Kuder Preference Record-Vocational Form C. Science Research Associates.

Kuder Tercih Envanteri Maddeleri

ÖNEML?: Envanter maddeleri, telif hakk? k?s?tlamalar? ve bu kayna??n minimal içeri?i nedeniyle burada sunulmam??t?r. Kuder Tercih Envanteri-Ki?isel Form A, bireyin üç farklı aktivite aras?ndan en çok ve en az tercih etti?ini seçmesini gerektiren zorunlu seçim format?nda (triad) yüzlerce madde içermektedir. Maddeler on farklı ilgi alan?n? ölçmek üzere tasarlanm??t?r.